

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

Επικ. Καθ. Στέλιος Ζήμερας

Τμήμα Μαθηματικών

Κατεύθυνση Στατιστικής και Αναλογιστικών
– Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών

2017

Συνεχείς κατανομές

Επιθυμούμε να παράγουμε αριθμούς από μία κατανομή με συνάρτηση κατανομής

$$F_X(x) = \Pr(X \leq x), \quad x \in \mathbb{R}$$

και συνάρτηση πυκνότητας πιθανότητας

$$f_X(x) = \frac{d}{dx} F_X(x), \quad x \in \mathbb{R}$$

Όλες οι μέθοδοι βασίζονται στη δημιουργία μίας ακολουθίας τυχαίων μεταβλητών $U \sim U(0,1)$ οι οποίες μετά από κατάλληλο μετασχηματισμό δίνουν τις X .

Συνεχείς κατανομές

- Η μέθοδος της αντιστροφής

Η μέθοδος αντιστροφής εφαρμόζεται όταν η F έχει αντίστροφη F^{-1} .

Πρόταση. Αν $U \sim U(0,1)$ και F είναι μία οποιαδήποτε συνάρτηση κατανομής, τότε η τυχαία μεταβλητή

$$X = F^{-1}(U)$$

έχει συνάρτηση κατανομής F .

B1. Παράγουμε έναν τυχαίο αριθμό $U \sim U(0,1)$

B2. Θέτουμε

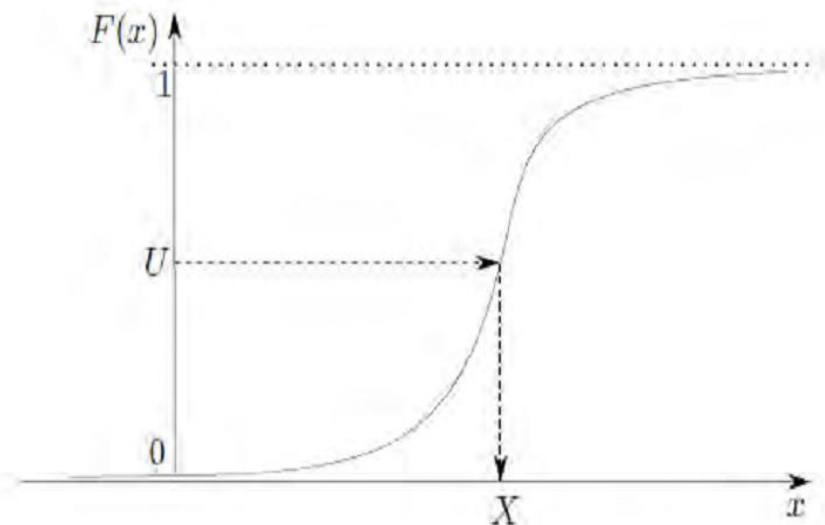
$$X = F^{-1}(U)$$

Συνεχείς κατανομές

Θεώρημα: Έστω U τ.μ. με ομοιόμορφη κατανομή στο $(0,1)$. Για κάθε συνεχή τ.μ. με συν. κατανομή $F(x)$ αν ορίσουμε την τ.μ. X ως $X=F^{-1}(U)$ τότε η τ.μ. X θα έχει σ.κ. $F(x)$.

Απόδειξη

$$F(X) = P(X \leq x) = P(F^{-1}(U) \leq x) = P(F(F^{-1}(U)) \leq F(x)) = P(U \leq F(x)) = F(x)$$

Αρκεί να μπορεί να βρεθεί η συνάρτηση $F^{-1}(x)$

Συνεχείς κατανομές

- Η μέθοδος της αντιστροφής

Θεώρημα: Έστω X μια συνεχής τυχαία μεταβλητή με συνάρτηση κατανομής $F(x)$. Υποθέτουμε ότι η $F(x)$ είναι γνησίως αύξουσα. Ορίζουμε την τυχαία μεταβλητή $Y = F(X)$. Η τυχαία μεταβλητή Y έχει συνάρτηση κατανομής $F_Y(y) = y, 0 < y < 1$.

Απόδειξη: Η συνάρτηση κατανομής της Y είναι

$$P(Y \leq y) = P(F(X) \leq y), 0 < y < 1$$

Η $F(x)$ είναι γνησίως αύξουσα. Επομένως, το ενδεχόμενο $\{F(x) \leq y\}$ είναι ισοδύναμο με το ενδεχόμενο $\{X \leq F^{-1}(y)\}$.

$$P(Y \leq y) = P(X \leq F^{-1}(y)) = F(F^{-1}(y)) = y, 0 < y < 1$$

Συνεχείς κατανομές

Παράδειγμα:

Εστω η τυχαία μεταβλητή X με συνάρτηση πυκνότητας πιθανότητας

$$f(x) = \frac{e^{-x}}{(1 + e^{-x})^2}, \quad -\infty < x < \infty$$

Τότε

$$F(x) = \int_{-\infty}^x \frac{e^{-t}}{(1 + e^{-t})^2} dt = \int_{-\infty}^x \frac{d(1 + e^{-t})}{(1 + e^{-t})^2} = \frac{1}{1 + e^{-x}}, \quad -\infty < x < \infty$$

Επομένως, η τυχαία μεταβλητή $Y = \frac{1}{1 + e^{-X}}$ έχει συνάρτηση πυκνότητας πιθανότητας

$$g(y) = 1, \quad 0 < y < 1$$

Συνεχείς κατανομές

Παράδειγμα

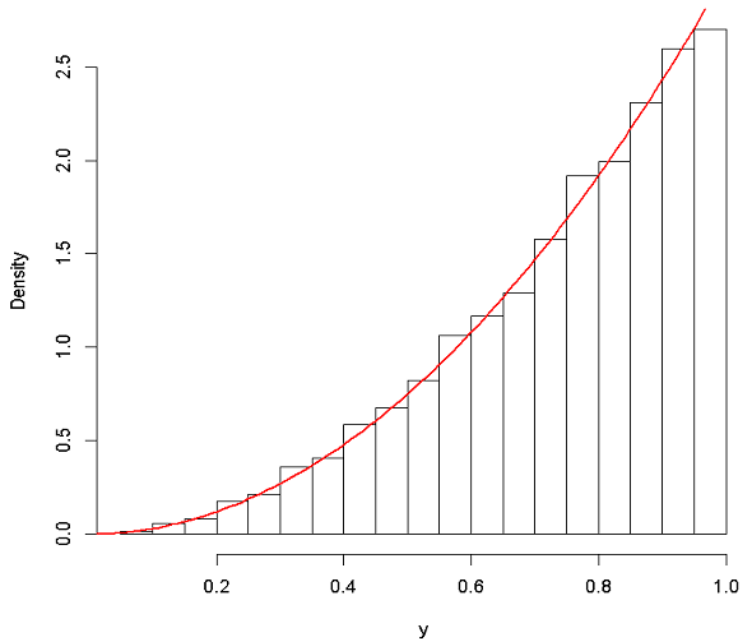
Αν σ.π.π

$$f(x) = \begin{cases} 3x^2, & x \in (0,1) \\ 0, & \text{αλλού} \end{cases}$$

$$F(x) = \begin{cases} 0, & x < 1 \\ x^3, & x \in (0,1) \\ 1, & x \geq 1 \end{cases}$$

$$f(x) = 3x^2$$

$$F^{-1}(x) = \begin{cases} 0, & x < 1 \\ \sqrt[3]{x}, & x \in (0,1) \\ 1, & x \geq 1 \end{cases}$$

Συνεχείς κατανομές

Ομοιόμορφη κατανομή στο (α, β) ($U(\alpha, \beta)$)

Έστω μια συνεχής κατανομή με σ.π.π. την $f(x)$, τότε η αθροιστική συνάρτηση πιθανότητας της κατανομής θα είναι η

$$F(x) = \int_{-\infty}^x f(x) dx$$

Έστω η τυχαία μεταβλητή U που ακολουθεί την ομοιόμορφη κατανομή $U(0,1)$.

Η συνάρτηση πυκνότητας πιθανότητας της ομοιόμορφης κατανομής είναι:

$$f(x) = \frac{1}{\beta - \alpha} \quad \alpha < x < \beta$$

Συνεχείς κατανομές

Άρα η αθροιστική συνάρτηση πιθανότητας της ομοιόμορφης κατανομής είναι:

$$F(x) = \int_{\alpha}^x f(x) dx = \int_{\alpha}^x \frac{1}{\beta - \alpha} dx = \frac{1}{\beta - \alpha} \int_{\alpha}^x dx = \frac{1}{\beta - \alpha} x \Big|_{\alpha}^x = \frac{x - \alpha}{\beta - \alpha}$$

Για την ομοιόμορφη κατανομή $U(0,1)$ ($\alpha=0$, $\beta=1$) έχουμε:

$$F(x) = \frac{x - 0}{1 - 0} = x. \quad \longrightarrow \quad F(u) = u \Leftrightarrow P(U \leq u) = u.$$

Συνεχείς κατανομές

Για να δημιουργήσουμε ένα δείγμα x μιας τυχαίας μεταβλητής X που ακολουθεί μια συνεχή κατανομή με δεδομένο ένα δείγμα u της τυχαίας μεταβλητής U που ακολουθεί την ομοιόμορφη κατανομή $U(0,1)$, πρέπει να βρούμε μια συνάρτηση G τέτοια ώστε:

$$\mathbf{x} = G(u) \quad \longrightarrow \quad P(X \leq \mathbf{x}) = P(U \leq u).$$

Έστω ότι υπάρχει αυτή η συνάρτηση G , τότε έχουμε

$$\begin{aligned} P(X \leq \mathbf{x}) = P(U \leq u) &\Leftrightarrow F_X(\mathbf{x}) = F_U(u) \Leftrightarrow F_X(G(u)) = F_U(u) \Leftrightarrow F_X(G(u)) = u \Leftrightarrow \\ &F_X \circ G = I \Leftrightarrow G = F_X^{-1}. \end{aligned}$$

Συνεχείς κατανομές

Επίσης αν υπάρχει η αντίστροφη συνάρτηση της αθροιστικής συνάρτησης πιθανότητας, δηλαδή υπάρχει η F_X^{-1} τότε έχουμε:

$$P(X \leq x) = P(U \leq u) \Leftrightarrow F_X(x) = F_U(u) \Leftrightarrow F_X(x) = u \Leftrightarrow F_X^{-1}(F_X(x)) = F_X^{-1}(u) \Leftrightarrow$$

$$I_X(x) = F_X^{-1}(u) \Leftrightarrow x = F_X^{-1}(u).$$

$$G = F_X^{-1}.$$

Συνεχείς κατανομές

Επομένως μια δειγματοληψία, με τη μέθοδο της αντίστροφης, από μία συνεχή κατανομή ακολουθεί τα επόμενα βήματα:

B1. Ολοκληρώνουμε την $f(x)$ και παίρνουμε την $F(x)$.

B2. Βρίσκουμε την αντίστροφη $F^{-1}(x)$ της $F(x)$.

B3. Παράγουμε ένα τυχαίο δείγμα u από την ομοιόμορφη κατανομή $U(0,1)$.

B4. Θέτουμε $\chi = F^{-1}(u)$.

Συνεχείς κατανομές

Εναλλακτικά

B1. Ολοκληρώνουμε την $f(x)$ και παίρνουμε την $F(x)$.

B2. Παράγουμε ένα τυχαίο δείγμα u από την ομοιόμορφη κατανομή $U(0,1)$.

B3. Θέτουμε $u = F(x)$ και λύνουμε ως προς x .

B4. Το x είναι ένα τυχαίο δείγμα της τυχαίας μεταβλητής X

Συνεχείς κατανομές

Επομένως

$$B1. F(x) = \int_{\alpha}^x f(x)dx = \int_{\alpha}^x \frac{1}{\beta - \alpha} dx = \frac{1}{\beta - \alpha} \int_{\alpha}^x dx = \frac{1}{\beta - \alpha} x \Big|_{\alpha}^x = \frac{x - \alpha}{\beta - \alpha}$$

B2. Παράγουμε ένα τυχαίο δείγμα u από την ομοιόμορφη κατανομή $U(0,1)$.

$$B3. \text{Θέτουμε } u = \frac{x - \alpha}{\beta - \alpha} \Leftrightarrow x - \alpha = u(\beta - \alpha) \Leftrightarrow x = \alpha + u(\beta - \alpha)$$

Συνεχείς κατανομές

Παράδειγμα

Να γίνει δειγματοληψία, με τη μέθοδο της αντίστροφης, από μια συνεχή κατανομή που έχει την εξής συνάρτηση πυκνότητας πιθανότητας:

$$f(x) \begin{cases} 0 & x < 0 \\ 4x & 0 \leq x \leq 0.5 \\ 4(1-x) & 0.5 \leq x \leq 1 \\ 0 & x > 1 \end{cases}.$$

Συνεχείς κατανομές

$$B1. F(x) = \int_0^x f(x)dx$$

διακρίνουμε δύο περιπτώσεις:

α) Έστω $0 \leq x \leq 0.5$ τότε $F(x) = \int_0^x 4x dx = 2x^2$.

β) Έστω $0.5 \leq x \leq 1$ τότε

$$\begin{aligned} F(x) &= \int_0^x f(x)dx = \int_0^{0.5} 4x dx + \int_{0.5}^x 4(1-x) dx = \\ &= 2x^2 \Big|_0^{0.5} + \int_{0.5}^x 4 dx - \int_{0.5}^x 4x dx = 2(0.5)^2 - 0 + 4x \Big|_{0.5}^x - 2x^2 \Big|_{0.5}^x = \\ &= 0.5 + 4x - 4 \cdot (0.5) - 2x^2 + 2(0.5)^2 = 0.5 + 4x - 2 - 2x^2 + 0.5 = \\ &= -2x^2 + 4x - 1. \end{aligned}$$

Συνεχείς κατανομές

Επομένως

$$F(x) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ 2x^2 & 0 \leq x \leq 0.5 \\ -2x^2 + 4x - 1 & 0.5 \leq x \leq 1 \\ 1 & x > 1 \end{cases} .$$

B2. Παράγουμε ένα τυχαίο δείγμα u από την ομοιόμορφη κατανομή $U(0,1)$.

B3. Διακρίνουμε δύο περιπτώσεις:

Συνεχείς κατανομές

α) Εάν $u \leq 0.5$ τότε έχουμε

$$u = 2x^2 \Leftrightarrow x^2 = \frac{u}{2} \Leftrightarrow x = \pm \sqrt{\frac{u}{2}} \Rightarrow$$

$$x = \sqrt{\frac{u}{2}} \quad \text{και} \quad x = -\sqrt{\frac{u}{2}}.$$

Η τιμή $x = -\sqrt{\frac{u}{2}}$ απορρίπτεται αφού πρέπει $x \geq 0$.

Επομένως $x = \sqrt{\frac{u}{2}}.$

Συνεχείς κατανομές

β) Εάν $u \geq 0.5$ τότε έχουμε

$$u = -2x^2 + 4x - 1 \Leftrightarrow 2x^2 - 4x + 1 + u = 0 \Rightarrow$$

$$x_{1,2} = \frac{4 \pm \sqrt{16 - 4 \cdot 2 \cdot (1 + u)}}{4} \Rightarrow x_1 = 1 + \sqrt{\frac{1 - u}{2}} \quad \text{και} \quad x_2 = 1 - \sqrt{\frac{1 - u}{2}}.$$

Η τιμή $x_1 = 1 + \sqrt{\frac{1 - u}{2}}$ απορρίπτεται αφού πρέπει $x \geq 1$.

Επομένως $x = 1 + \sqrt{\frac{1 - u}{2}}$.

Συνεχείς κατανομές

Εκθετική κατανομή (Exp(λ)).

Αν μία τ.μ. X ακολουθεί εκθετική κατανομή με παράμετρο $\lambda > 0$, τότε θα έχει σ.π.π. και σ.κ. αντίστοιχα

$$f(x) = \lambda e^{-\lambda x}, \quad F(x) = 1 - e^{-\lambda x}, \quad x > 0.$$

Η F είναι αντιστρέψιμη συνάρτηση στο $(0, \infty)$

$$F(x) = u \Leftrightarrow 1 - e^{-\lambda x} = u \Leftrightarrow e^{-\lambda x} = 1 - u \Leftrightarrow x = -\frac{1}{\lambda} \ln(1 - u).$$

Συνεχείς κατανομές

B1. Παράγουμε έναν τυχαίο αριθμό $U \sim U(0,1)$

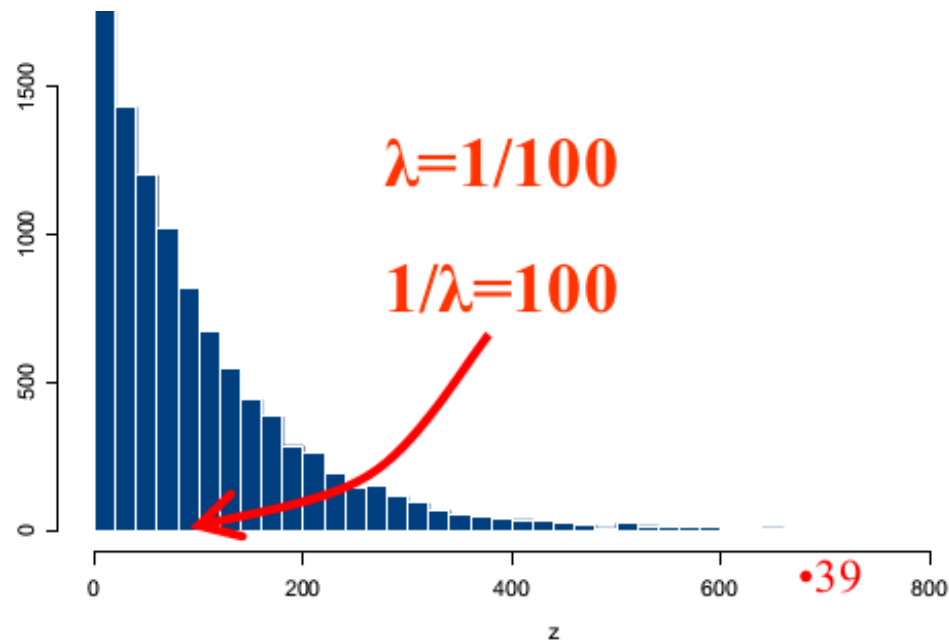
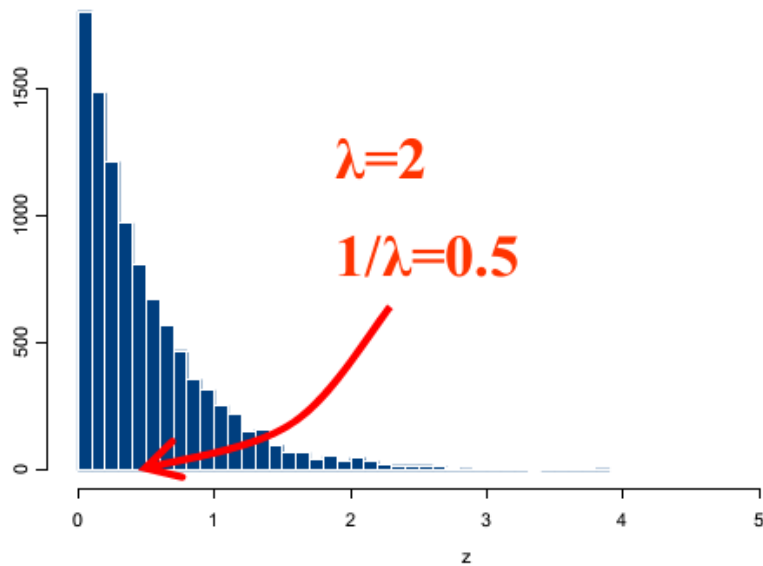
B2. Θέτουμε

$$X = -\frac{1}{\lambda} \ln(1 - U).$$

Επειδή και η $1-U \sim U(0,1)$ όταν $U \sim U(0,1)$

$$X = -\lambda^{-1} \ln U$$

Συνεχείς κατανομές

Συνεχείς κατανομές

```
lam = 2;
```

```
n = 1000;
```

```
uni = rand(1,n);
```

```
X = -log(uni)/lam;
```

Συνεχείς κατανομές

κατανομή Γάμμα (G(a,λ))

Αν μία τ.μ. X ακολουθεί την κατανομή γάμμα με παραμέτρους $a, \lambda > 0$, τότε θα έχει σ.π.π. και σ.κ. αντίστοιχα

$$f(x) = \frac{\lambda^a}{\Gamma(a)} x^{a-1} e^{-\lambda x}, x > 0, \quad \text{και} \quad F(y) = \int_0^y \frac{\lambda^a}{\Gamma(a)} x^{a-1} e^{-\lambda x} dx, y > 0.$$

Συνεχείς κατανομές

- Αν και η F αντιστρέφεται, η αντίστροφή της δεν μπορεί να παρασταθεί με έναν κλειστό αναλυτικό τύπο
- Είναι γνωστό ότι το άθροισμα $X_1 + X_2 + \dots + X_n$, η το πλήθος ανεξάρτητων τ.μ. από την εκθετική με παράμετρο λ , ακολουθεί κατανομή γάμμα με παραμέτρους (n, λ) .
- Επομένως, αν $U_i \sim U(0,1)$, $i=1,2,\dots,n$, είναι ανεξάρτητες τ.μ., τότε οι τ.μ. $X_i = -\lambda^{-1} \ln U_i \sim \text{Exp}(\lambda)$, $i=1,2,\dots,n$,

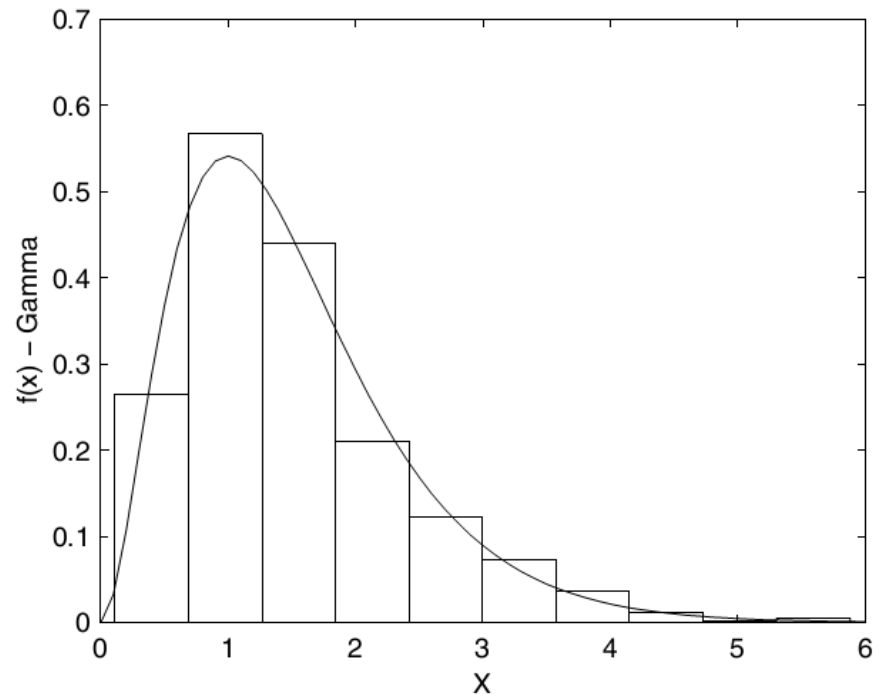

$$X = \sum_{i=1}^n X_i = -\sum_{i=1}^n \frac{1}{\lambda} \ln U_i = -\frac{1}{\lambda} \ln \prod_{i=1}^n U_i$$

Συνεχείς κατανομές

B1. Παράγουμε n τυχαίους αριθμούς $U_1, U_2, \dots, U_n \sim U(0,1)$

B2. Θέτουμε

$$X = -\frac{1}{\lambda} \ln(U_1 U_2 \cdots U_n)$$

Συνεχείς κατανομές

$n = 1000;$

$\alpha = 3;$

$\text{lam} = 2;$

$U = \text{rand}(\alpha, n);$

$\log U = -\log(U)/\text{lam};$

$X = \text{sum}(\log U);$

Συνεχείς κατανομές

κατανομή χ^2

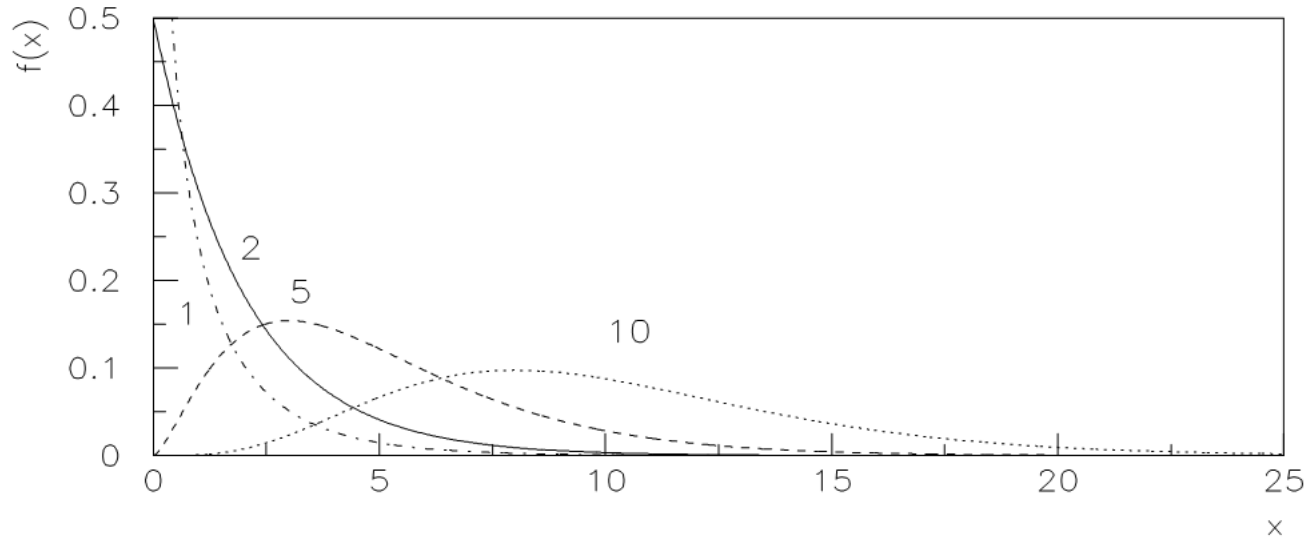
Είναι ειδική περίπτωση της Γάμμα κατανομής με
σ.π.π

$$f(x; n) = \frac{\left(\frac{x}{2}\right)^{\frac{n}{2}-1} e^{-\frac{x}{2}}}{2\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)}$$

όπου $x \geq 0$ και n βαθμοί ελευθερίας
Αθροιστική συνάρτηση κατανομής

$$\begin{aligned} F(x) &= \frac{1}{2\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)} \int_0^x \left(\frac{x}{2}\right)^{\frac{n}{2}-1} e^{-\frac{x}{2}} dx = \frac{1}{2\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)} \int_0^{\frac{x}{2}} y^{\frac{n}{2}-1} e^{-y} 2dy = \\ &= \frac{\gamma\left(\frac{n}{2}, \frac{x}{2}\right)}{\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)} = P\left(\frac{n}{2}, \frac{x}{2}\right) \end{aligned}$$

Συνεχείς κατανομές

Προσέγγιση από Γάμμα με $\lambda=1/2$ και $\alpha=n/2$

Συνεχείς κατανομές

Περίπτωση 1: $n = \text{άρτιος} = 2k$

$$X = -2 \log \left(\prod_{i=1}^k U_i \right).$$

Περίπτωση 1: $n = \text{περιττός} = 2k+1$

$$X = Z^2 - 2 \log \left(\prod_{i=1}^k U_i \right).$$

Συνεχείς κατανομές

```
function X = chdist(n,nu)
rm = rem(nu,2);k = floor(nu/2);
if rm == 0
    U = rand(k,n);
    if k ~= 1
        X = -2*log(prod(U));
    else
        X = -2*log(U);
    end
end
```

$\text{rem}(a,b)$ =υπόλοιπο διαφοράς a/b
πχ: $\text{rem}(23,5) = 3$

$\text{floor}(a)$ =κοντινή ακεραία τιμή a
πχ: $\text{floor}(23.5) = 23$

```
else
    U = rand(k,n);Z = randn(1,n);
    if k ~= 1
        X = Z.^2-2*log(prod(U));
    else
        X = Z.^2-2*log(U);
    end
end
```

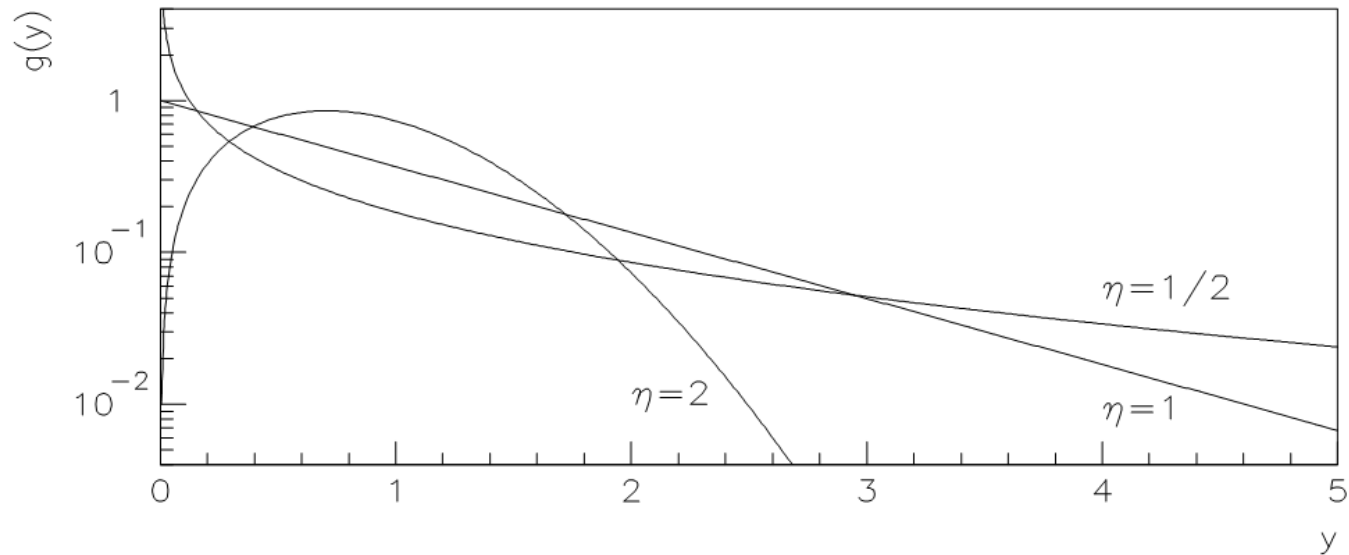
$\sim$ = λογική αποτέλεσμα
αν $k \sim 1$ όχι ίσο (διάφορο)

Συνεχείς κατανομές

Κατανομή Weibull

σ.π.π

$$f(x; \eta, \sigma) = \frac{\eta}{\sigma} \left(\frac{x}{\sigma}\right)^{\eta-1} e^{-\left(\frac{x}{\sigma}\right)^\eta}$$

Συνεχείς κατανομές

Αθροιστική συνάρτηση κατανομής $F(x)$

$$F(x) = \int_0^x f(u) du = \int_0^x \frac{\eta}{\sigma} \left(\frac{u}{\sigma}\right)^{\eta-1} e^{-\left(\frac{u}{\sigma}\right)^\eta} du = \int_0^{(x/\sigma)^\eta} e^{-y} dy = 1 - e^{-\left(\frac{x}{\sigma}\right)^\eta}$$

Για προσομοίωση τιμών

$$F(x) = 1 - e^{-\left(\frac{x}{\sigma}\right)^\eta} = U \Rightarrow x = \sigma \left(-\ln U\right)^{\frac{1}{\eta}}$$

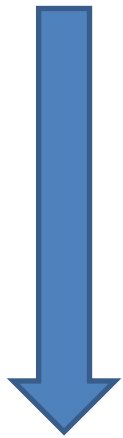
Συνεχείς κατανομές

Εναλλακτικά

$$f_X(x) = Wei(x | \lambda, \kappa) = \lambda \kappa (\lambda x)^{\kappa-1} e^{-(\lambda x)^\kappa} 1(x > 0), \lambda > 0$$

Αθροιστική συνάρτηση κατανομής

$$F_X(x) = \left\{ 1 - e^{-(\lambda x)^\kappa} \right\} 1(x > 0) \Rightarrow F_X^{-1}(x) = \frac{1}{\lambda} \left\{ -\log(1-x) \right\}^{1/\kappa}, 0 < x < 1$$

$$Wei(\lambda, 1) = Exp(\lambda)$$

$$\frac{1}{\lambda} \left\{ -\log(u) \right\}^{1/\kappa} \sim Wei(\lambda, \kappa)$$

Συνεχείς κατανομές

Κατανομή Pareto

σ.π.π.

$$f(x; \alpha, k) = \alpha k^\alpha / x^{\alpha+1}$$

Αθροιστική συνάρτηση κατανομής

$$F(x) = \int_k^x f(u) du = 1 - \left(\frac{k}{x}\right)^\alpha$$

Για προσομοίωση τιμών

$$F(x) = 1 - \left(\frac{k}{x}\right)^\alpha = U \Rightarrow x = \frac{k}{(1-U)^{\frac{1}{\alpha}}}$$

Παραδείγματα

Να εφαρμοσθεί η μέθοδος της αντιστροφής για
σ.π.π.

$$f(x) = \min(x, 2 - x), \quad 0 \leq x < 2$$

Ισοδύναμα γράφεται

$$f(x) = \begin{cases} x & 0 \leq x < 1 \\ 2 - x & 1 \leq x < 2 \end{cases}$$

Συνάρτηση κατανομής $F(x)$

$$0 \leq x < 1 : \quad F(x) = \int_0^x z dz = \frac{x^2}{2}$$

$$1 \leq x < 2 : \quad F(x) = \int_0^1 z dz + \int_1^x (2 - z) dz = 2x - \frac{x^2}{2} - 1$$

Παραδείγματα

Αντίστροφη της $F(x)$

$$0 \leq x < 1: U = \frac{X^2}{2} \Rightarrow X = \pm\sqrt{2U} \quad \text{Δεχτό το } +.$$

$$1 \leq x < 2: U = 2X - \frac{X^2}{2} - 1 \Rightarrow X = 2 \pm \sqrt{2(1-U)} \quad \text{Δεχτό το } -.$$

$$0 \leq X < 1 \Rightarrow 0 \leq \sqrt{2U} < 1 \Rightarrow 0 \leq U < \frac{1}{2}$$

$$1 \leq X < 2 \Rightarrow 1 \leq 2 - \sqrt{2(1-U)} < 2 \Rightarrow 0 < \sqrt{2(1-U)} \leq 1 \Rightarrow \frac{1}{2} \leq U < 1$$

$$X = \begin{cases} \sqrt{2U} & 0 \leq U < \frac{1}{2} \\ 2 - \sqrt{2(1-U)} & \frac{1}{2} \leq U < 1 \end{cases}$$

Παραδείγματα

Γεννήτρια τυχαίων αριθμών X με σ.π.π

$$f(x) = x + 1/2, \quad 0 < x < 1.$$

Αντίστροφος μετασχηματισμός:

$$F(x) = \int_0^x (t + 0.5) dt = 0.5 \left[\int_0^x 2t dt + \int_0^x dt \right] = 0.5 [x^2 + x] = U$$

Ρίζες τριωνύμου

$$x_1 = \frac{-1 + \sqrt{1 + 8U}}{2}$$

$$x^2 + x - 2U = 0: \quad \rightarrow$$

$$x_2 = \frac{-1 - \sqrt{1 + 8U}}{2}$$

$X > 0$, και γι' αυτό απορρίπτουμε τη γεννήτρια x_2 .

Παραδείγματα

Δειγματοληψία από δυωνυμική κατανομή $B(n,p)$ με προσέγγιση κανονικής κατανομής

Για $n \rightarrow \infty$ μια δυωνυμική κατανομή $B(n, p)$ προσεγγίζει μία κανονική κατανομή $N(np, np(1-p))$.

✓ $np > 5$ όταν $p \leq \frac{1}{2}$

✓ $n(1-p) > 5$ όταν $p \geq \frac{1}{2}$.

B1. Παίρνουμε ένα δείγμα z από την κανονική κατανομή $N(0,1)$.

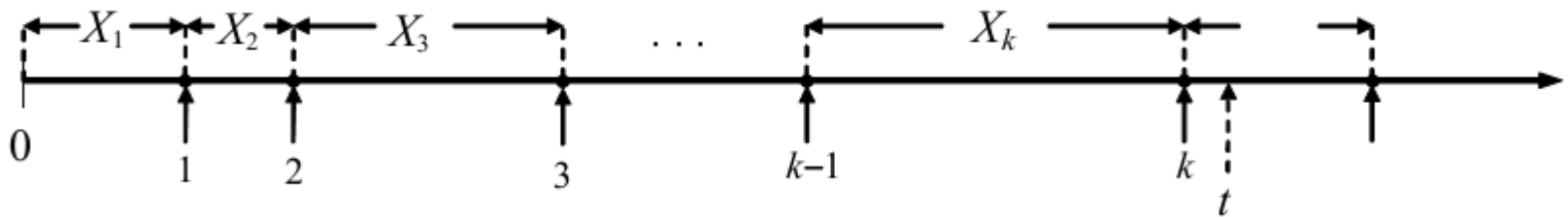
B2. Θέτουμε $x = np + z\sqrt{np(1-p)}$.

Παραδείγματα

Τυχαίοι αριθμοί από την κατανομή Poisson μέσω της εκθετικής κατανομής

Αν N_t είναι το πλήθος των συμβάντων στο χρονικό διάστημα $[0, t]$, και $X_1, X_2, \dots$ είναι οι ενδιάμεσοι χρόνοι μεταξύ συμβάντων, τότε

$$N_t = \max \left\{ n : \sum_{i=1}^n X_i \leq t \right\}.$$

αν $X_1, X_2, \dots \sim \text{Exp}(\lambda)$, η τ.μ. $N_t = \max \left\{ n : \sum_{i=1}^n X_i \leq t \right\} \sim \text{Po}(\lambda t)$.

Παραδείγματα

Γνωρίζουμε ότι

$$\sum_{i=1}^k X_i \sim G(k, \lambda)$$

Αλλά οι ενδιάμεσοι χρόνοι μεταξύ συμβάντων σε μία ανέλιξη Poisson με ένταση λ είναι ανεξάρτητοι και ακολουθούν εκθετική κατανομή $\text{Exp}(\lambda)$

$$X_1, X_2, \dots \sim \text{Exp}(\lambda),$$

$$\Pr(N_t \geq k) = \Pr\left(\sum_{i=1}^k X_i \leq t\right) = \int_0^t \frac{\lambda^k}{\Gamma(k)} x^{k-1} e^{-\lambda x} dx$$

Παραδείγματα

Επομένως

$$\begin{aligned}\Pr(N_t = k) &= \Pr(N_t \geq k) - \Pr(N_t \geq k+1) = \int_0^t \frac{\lambda^k}{(k-1)!} x^{k-1} e^{-\lambda x} dx - \int_0^t \frac{\lambda^{k+1}}{k!} x^k e^{-\lambda x} dx \\ &= \frac{\lambda^k}{k!} \int_0^t e^{-\lambda x} x^{k-1} (k - \lambda x) dx = \frac{\lambda^k}{k!} \left[e^{-\lambda x} x^k \right]_0^t = e^{-\lambda t} \frac{(\lambda t)^k}{k!}.\end{aligned}$$

Άρα $U_1, U_2, \dots \sim U(0,1)$

$$\begin{aligned}N_1 &= \max \left\{ n \geq 0 : -\sum_{i=1}^n \frac{1}{\lambda} \ln U_i \leq 1 \right\} = \max \left\{ n \geq 0 : -\frac{1}{\lambda} \ln \prod_{i=1}^n U_i \leq 1 \right\} \\ &= \max \left\{ n \geq 0 : \prod_{i=1}^n U_i \geq e^{-\lambda} \right\}.\end{aligned}$$

ακολουθεί την κατανομή Poisson με παράμετρο λ

Παραδείγματα

B1. Θέτουμε $i = 0$ και $P = 1$

B2. Παράγουμε ένα τυχαίο αριθμό U από την $U(0,1)$
και θέτουμε $P = P \cdot U$

B3. Εάν $P < e^{-\lambda}$ τότε θέτουμε $N = i$ και σταματάμε.

Διαφορετικά, θέτουμε $i = i + 1$ και γυρίζουμε στο
B2.

$$\prod_{i=1}^n U_i \geq e^{-\lambda}$$

Συνεχείς κατανομές

Η μέθοδος της σύνθεσης

Η μέθοδος της σύνθεσης χρησιμοποιείται για την παραγωγή τυχαίων αριθμών από μίξεις κατανομών.

$$p_i = P(X = i) = ap_i^{(1)} + (1 - a)p_i^{(2)}, \quad i = 0, 1, \dots$$

$$\{p_i^{(1)}, i = 0, 1, 2, \dots\} \longrightarrow F_1$$

$$\{p_i^{(2)}, i = 0, 1, 2, \dots\} \longrightarrow F_2$$

Συνεχείς κατανομές

B1. Παράγουμε έναν τυχαίο αριθμό $U \sim U(0,1)$

B2. Εάν $U < a$ τότε παράγουμε $X \sim F1$, ενώ αν $U \geq a$ τότε παράγουμε $X \sim F2$.

Να γίνει δειγματοληψία από την πυκνότητα

$$f_X(x) = p\lambda_1 e^{\lambda_1 x} 1(x < 0) + (1-p)\lambda_2 e^{-\lambda_2 x} 1(x \geq 0),$$

$$f_{X_1}(x) = \lambda_1 e^{\lambda_1 x} 1(x < 0)$$

$$f_{X_2}(x) = \lambda_2 e^{-\lambda_2 x} 1(x \geq 0)$$

Συνεχείς κατανομές

$$F_X(x) = p\lambda_1 \int_{-\infty}^x e^{\lambda_1 t} 1(t < 0) dt + (1-p)\lambda_2 \int_{-\infty}^x e^{-\lambda_2 t} 1(t \geq 0) dt = \begin{cases} e^{\lambda_1 x} & x \leq 0 \\ 1 - (1-p)e^{-\lambda_2 x} & x \geq 0 \end{cases}$$

$$= p \cdot \begin{cases} e^{\lambda_1 x} & x \leq 0 \\ 1 & x \geq 0 \end{cases} + (1-p) \cdot \begin{cases} 0 & x \leq 0 \\ 1 - e^{-\lambda_2 x} & x \geq 0 \end{cases}$$

B1. Παράγουμε έναν τυχαίο αριθμό $U \sim U(0,1)$

B2. Θέτουμε X ίσον

$$\begin{cases} \frac{1}{\lambda_1} \log(u_2) & u_1 < p \\ -\frac{1}{\lambda_2} \log(u_2) & u_1 \geq p \end{cases}$$